

Bilag B.**Bemærkninger om Obergang til Guldmyntfod,**

meddelte af Fuldmægtig i statistisk Bureau Falbe Hansen.

Myntvæsenet er en af de Institutioner, man maa være mest varsom med at forandre, thi Alle komme i Berøring med Mynten, Alles Forestillinger og Kundskaber ere til en vis Grad knyttede til den, og en Forandring i den vil derfor virke forstyrrende i næsten alle Forhold. Naar desuagtet i de senere Aar de fleste af Europas Stater have indført ny Myntsystemer eller foretaget Undersøgelser og andre indledende Skridt, der sigtede hertil, da har Grunden dertil været, at der i Nutiden, med dens storartede og indviklede Omsætningsforhold, maa gjøres større Forbringinger til Mynten end tidligere, medens, til Dels som Følge af Produktionens og Omsættningens Frenskridt, Mangler, der tidligere ikke mærkedes, nu ere traadte langt stærkere frem.

Mynten har to Hovedvirkksomheder, dels tjener den som Maal for Værdierne, Værdiernes Størrelse udtrykkes i Mynt, paa samme Maade som Vægten og Længden udtrykkes i Pund og Allen, dels tjener den som Omsætningsmiddel, ved hvis Hjælp alle Varer og Tjenester ombyttes og udveksles mod hverandre, ved hvis Mellemkomst det oprindelige Bytteforhold opløses sig i Kjøb og Salg. Til Mynten og dens Egenkab af Værdimaal maa, som til ethvert andet autoriseret og almindeligt Maal, stilles den Hovedfordring, at den er saa lidt foranderlig som mulig; i dens Egenkab af Omsætningsmiddel fordres, at den i Forhold til sit Omfang og sin Længde har en høj Værdi, for at dens Omsætning og Transport kan ske med Letthed, at den uden at forringes maa kunne opbevares i lang Tid, at den kan modtage en bekvem Form, et tydeligt og smukt Præg, kunne deles og atter sammensmeltes uden for stort Tab, at den maa være let at afsjelne fra andre Gjenstande, m. M.

Alle disse Egenkaber findes kun forenede hos de to ædle Metaller, Guld og Sølv, men de findes i høiere Grad hos Guldet end hos Sølvet. Guld er kostbarere end Sølv; den samme Værdi i Sølv indtager en 28 Gange større Plads end den tilsvarende Guldværdi. Guld kan derfor transporteres lettere og billigere, en Omstændighed, der i den nyere Tid, da den udenlandske Handel har taget et saa betydeligt Opving, har faaet mere Betydning; det er desuden langt bekvemmere for den daglige Omsætning; allerede en Sum af blot 50 Rdlr. i Sølv er det generende og ubekvent at bære hos sig, medens den tilsvarende Værdi i Guld ikke vil indtage mere Plads end omtrent 5 Markstykker og ikke veie mere end omtrent 3 Sølvrigsdalere. Ulemperne ved Sølvmynternes ubekvemme Størrelse og Længde afhjælpes ganske vist til Dels ved Brugen af mindre Pengesedler, — hos os navnlig 5 Rdlr. Sedlerne; men foruden at dette Middele ikke kan bruges til Betalinger udenfor Landet, er Brugen deraf i Landet selv, naar den ikke gaar Haand i Haand med en udstrakt Benyttelse af Sølvmynt, ikke uden Betæneligheder; thi dels medfører det Fare for, at Lilliden til Sedlerne under kritiske Handelsforhold eller i Krigstider skal blive rokket og vort Pengevæsen derved bringes i Uorden paa en Tid, da det kan medføre de største Farer for Samfundet; dels indeholder det en Fristelse til i Knappe Tider at skaffe Pengemidler ved en forøget Udstedelse af Sedler, der ikke ere tilstrækkelig funderede med ædelt Metal, og derved skabe en lignende Situation som den, vi kjende fra Begyndelsen af Aarhundredet.

Guld er dernæst et billigere Omsætningsmiddel end Sølv, thi det slides mindre, og uagtet det paa Grund af sin større Kostbarhed maa udmyntes med større Opsigtighed, koster dets Udmyntning kun omtrent $\frac{1}{4}$ af hvad Udmyntningen af Sølv koster. Det er derfor og-